

Bem rakpart 15.

Az Eisele-ház

ALAPADATOK:

MAI HRSZ: 14419

MAI CÍM: Bem rakpart 15./ Fő utca 29./ Corvin tér 1.

RÉGI HRSZ: 2279 / 2721

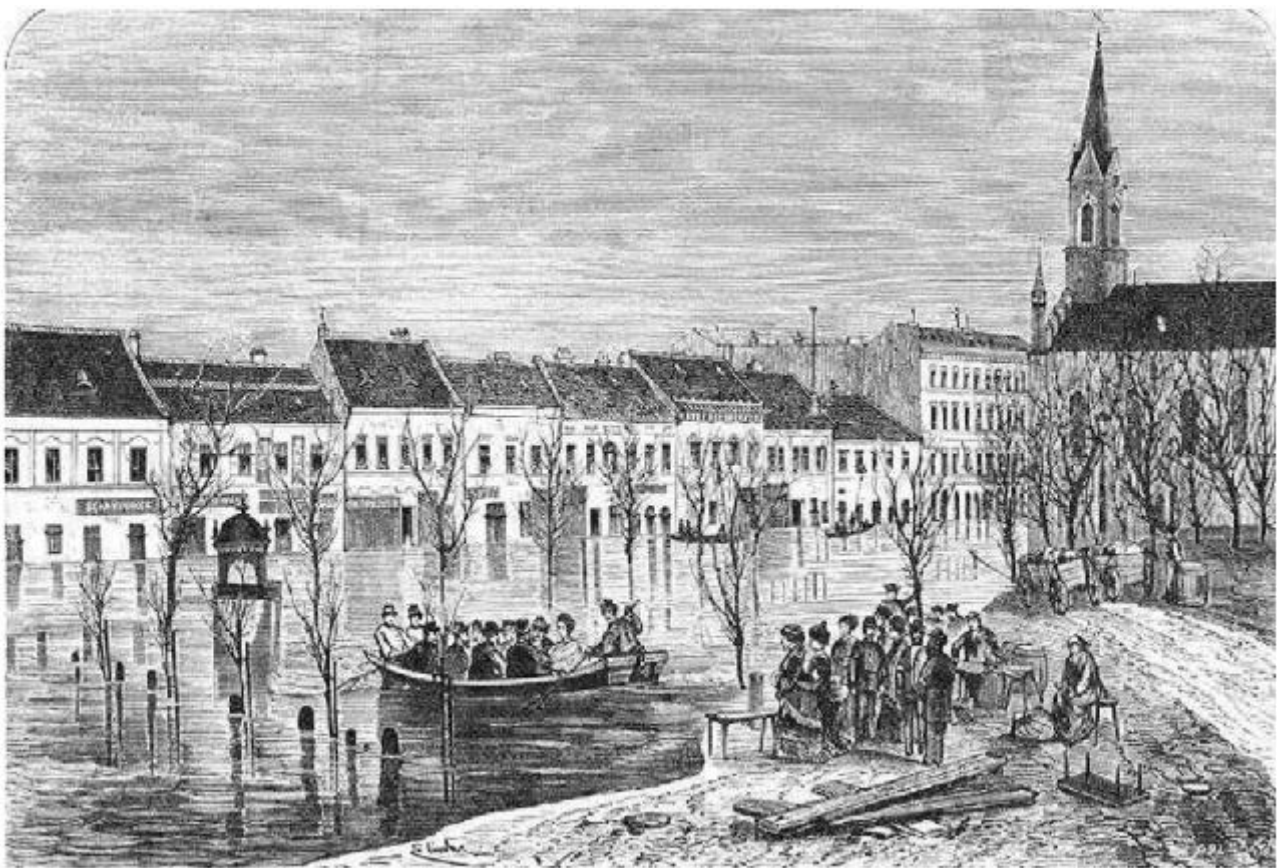
RÉGI CÍM: Margit rakpart 15., Víziváros 46

ÉPÍTÉS: nem ismert

ÉPÍTETTŐ: Eisele József

ÉPÍTŐ: nem ismert

ÉPÍTÉS ÉVE:1900

A budai Fő utca (ma Corvin tér)

(Tavaszi áradás idején)

Fő utca az 1867-es árvíz idején – ekkor még csak egyemeletes házak voltak jellemzőek

Az épület helyén régen két ház is állt. Az egyik a XVIII. század elején épült, 1751-ben alakítják át, majd 1898-ban a másikkal együtt lebontják.

A bérházak tulajdonjogát 1899-ben adja el Heinrich Antal egy pesti gép-és kazángyárosnak Eisele Józsefnek.

AZ ÉPÍTETTŐ

Eisele József (1838-1901) kazángyáros iskolái elvégzése után a rézműves szakmát tanulta meg és műhelyt nyitott, melyet szaktudásával és szorgalmával annyira fejlesztett, hogy az 1861-ben az ország legnagyobb kazángyárainak egyike volt. A jelenlegi Láng gépgyár, egykori Eisele gyár, 1890-91-ben emelt épületegyüttesét Eisele unokaöccse, a később elismert építész Alpár Ignác tervezte.

1904-ben Swadló Ferenc tulajdonos megbízásából a Corvin tér felől új kapubejárót alakítottak ki.

Az ötvenes években számos lakást átalakítottak a házban.

A jelenlegi épület pince + földszint +4 emeletes. Két kapu bejárata van a rakpart felől és a Fő utca felől, utóbbit csak később alakították ki. A Duna-parti homlokzatán a földszintet és az első emeletet nagyméretű kváder kövek borítják, az emeleti szintek klinker téglá burkolatot kaptak. Az emeleti ablakokat íves, illetve háromszögletű timpanon koronázza. A homlokzatot díszes koronapárkány zárja.

ITT LAKOTT

1873-tól az egyik ötlakásos társasházban lakott dr Brózik Károly földrajztudós, aki népszerű útleírásokat közölt Afrikáról.

Brózik Károly (1849-1911), aki tanár, geográfus, író, az első magyar földrajzi atlaszok szerkesztője volt, az egyetemet Budapesten végezte. 1870-ben segédtanár volt a budapesti II. kerületi főreáliskolában, 1872-ben lett tanár Körmöcbányán, majd 1873-ban visszahelyezték eredeti budapesti iskolájához. 1905-ben ment nyugdíjba.

Számos népszerű földrajzi munka szerzője volt. Részben saját kutatásai alapján részlettanulmányokat és összefoglaló műveket írt a Föld megismerésének történetéről. Részt vett a Magyar Földrajzi Társaság munkájában és vezetésében, 1896-1906 között szerkesztette az első részletes hazai atlaszt, a Nagy Magyar Atlaszt. Számos történeti térképpel, iskolai atlaszsal járult hozzá a magyar kultúra műveléséhez.

Bem rakpart a Dunáról - 1970

Mai üzletek:

Rakpart felől: Belga Sörök háza

Fő utca felől:borozó, fogászati rendelő (1991 óta), keleti étterem

Felhasznált források:

<http://urbface.com/budapest/az-eisele-haz>

http://jelesnapok.oszk.hu/prod/unnep/brozik_karoly_szuletesnapja__1849

<http://budapestcity.org/03-muemlekek/13/Lang-Gepgyar/index-hu.htm>

<https://hungaricana.hu/hu/>

Képek forrása

Fő utca az 1867-es árvíz idején: <http://budapestcity.org/02-tortenet/1876-arviz/index-hu.htm> – Tarr László – Délibábok országa

Bem rakpart a Dunáról (1970): Fortepan, képszám 21659

Kutató: Galovicz Viola